

FICTION
CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

A.J. Kazinski

Ultimul om bun

Traducere din daneză de
Gabriela Alina Sauciuc

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Coperta colecției:
Faber Studio (Ioan Olteanu)
Foto copertă: © Guliver/Getty Images/Jasper James

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Redactor:
Domnica Drumea

Dtp:
Eugenia Ursu

Corectură:
Roxana Samoilescu
Eugenia Ursu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

A.J. KAZINSKI

Ultimul om bun / A.J. Kazinski ; trad.: Gabriela Alina Sauciuc.

- București : Editura Trei, 2012

ISBN 978-973-707-533-8

I. Sauciuc, Gabriela Alina (trad.)

821.113.4-31=135.1

Titlul original: Den sidste gode mand
Autor: A.J. Kazinski

Copyright © by A. J. Kazinski 2010
Publicată prin acord cu Leonhardt & Høier Literary Agency A/S, Copenhagen.

Copyright © Editura Trei, 2012
pentru prezenta ediție

C. P. 27-0490, București
Tel. /Fax: +4 021 300 60 90
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-973-707-533-8

Cuvânt înainte către cititor

Mitul „Oamenilor drepecți ai lui Dumnezeu“ menționat în roman își are originea în Talmudul evreiesc — o culegere de scrieri religioase din Israel și Babilonia — care, conform tradiției, conține transcrierea directă a spuselor lui Dumnezeu către Moise. Printre altele, Dumnezeu i-a dezvăluit lui Moise că, tot timpul, pe pământ, vor exista 36 de oameni drepecți care ne vor ocroti. Fără aceștia, omnirea va pieri.

Cei 36 nu știu că sunt aleșii lui Dumnezeu.

În data de 11 septembrie 2008, la sediul general al Organizației Națiunilor Unite din New York, a avut loc cea mai importantă conferință științifică asupra experienței morții clinice, sub conducerea doctorului Sam Parnia. Conferința a avut ca obiectiv discutarea numărului tot mai mare de cazuri de moarte clinică raportat în întreaga lume. În aceste rapoarte se relatează cazurile unor persoane care, după resuscitare, au descris o serie de fenomene incredibile, pe care știința nu le poate explica.

Partea I

Cartea morților

*Pământule, nu ascunde sângele meu și
să nu fie niciun loc nestrăbătut de bocetele mele.*
(CARTEA LUI IOV, 16)¹

¹ Traducere preluată după *Biblia sau Sfânta Scriptură — Vechiul Testament*, în versiunea oficială a Bisericii Ortodoxe Române. (N.t.)

Tot timpul moare câte ceva. De cele mai multe ori, la spital. De aceea planul era genial. Simplu, aproape banal.

Toate cazurile de moarte clinică ajunse la cunoștința medicilor urmau să fie verificate. Cum? La urgență, desigur. Pentru că exista un anumit tipar în ceea ce povesteau oamenii — oameni care fuseseră declarați morți din punct de vedere clinic, oameni care încetaseră să mai respire, a căror inimă încetase să mai bată. Aceștia plutiseră deasupra propriului trup. Atârnaseră de tavan și de acolo priviseră în jos, la ei înșiși. Adesea puteau descrie detalii pe care creierul nu ar fi avut cum să le născocească în ultima clipă, când se zbăteau între viață și moarte: cum doctorul răsturnase vreun vas, cum strigase la asistente, cine intrase sau ieșise din cameră — și când. Unii puteau chiar să descrie ce se întâmplase în camera de alături. Oricum, asemenea date nu erau acceptate ca având validitate științifică. Dar asta se putea remedia.

Urmau a fi folosite camerele de urgență, secțiile de terapie intensivă și cele de traumatologie — acolo unde aveau loc majoritatea resuscitărilor. Ca test, în cadrul unui proiect de cercetare la nivel mondial, erau folosite mici rafturi montate sub tavan. Pe aceste rafturi erau

depuse fotografii sau ilustrații care erau întoarse cu fața în sus, spre tavan. Astfel era imposibil să le vezi de jos. Doar dacă ai fi atârnat sus, de tavan, ai fi putut să vezi imaginea.

Agnes Davidsen făcea parte din echipa daneză. Doctorii izbucniseră în râs când auziseră de acest test, dar nu se împotriviseră. Numai să-și plătească singuri montarea rafturilor pe tavan. Agnes fusese de față în ziua aceea, când montaseră raftul la Spitalul Regal din Copenhaga. Îi ținuse personal scara brancardierului care se cocoțase în vârful ei cu plicul sigilat în mână, apoi stinsese personal lumina înainte ca sigiliul să fie rupt și ilustrația așezată pe raft. Doar cei de la cartierul general cunoșteau conținutul imaginii. Un televizor se auzea în fundal. Era vorba de pregătirile legate de summitul din Copenhaga, cu privire la schimbările climatice. Președintele Franței, Nicolas Sarkozy, declara că Europa nu avea să accepte ca temperatura planetei să crească cu mai mult de două grade. Agnes clătină din cap și ajută la strânsul scării metalice. Formulată în felul acela, declarația suna ca o mare prostie, se gândi ea. *Nu avea să accepte*. De parcă noi, oamenii, am putea să dăm temperatura planetei mai tare sau mai încet, ca la un termostat.

Îi mulțumi brancardierului și privi raftul montat sub tavan. Acum nu mai trebuia decât să aștepte ca personalul spitalului să-i dea telefon și să îi comunice că cineva murise în încăperea aceea.

Și apoi se întorsese din morți.

Templul Yonghegong, Beijing, China

Nu zguduielele pământului fuseseră cele care îl treziseră. Cu ele se obișnuise — metroul trecea chiar pe sub Templul Yonghegong și amenința constant să dărâme complexul de temple, vechi de mai bine de 350 de ani, din centrul capitalei chineze. Se trezise din somn pentru că cineva sau ceva stătuse aplecat deasupra lui în timp ce dormise. Îl privise. Era sigur de asta.

Călugărul Ling se ridică în capul oaselor și privi în jur. Soarele stătea să apună; din cauza durerilor se culcase devreme.

— E cineva aici?

Durerea începu să se propage în tot corpul; nu putea să-și dea seama dacă îl dureau spatele, burta sau pieptul. Îi auzi pe călugării cei tineri vorbind jos, în curtea templului — ultimii turiști occidentali se îndreptau spre ieșire.

Ling strânse din dinți și se ridică în picioare. Avea în continuare senzația că cineva se afla în camera lui. Dar nu se vedea nimeni. Nu reuși să își găsească sandalele și

se împletici în picioarele goale pe podeaua de piatră. Era rece. „Poate că o să fac un atac cerebral“, se gândi el. Îi era greu să respire. Limba i se umflase și se clătina pe picioare. La un moment dat fu cât pe ce să se prăbușească pe podea, dar știa că trebuia să facă tot posibilul ca să înainteze. Dacă avea să cadă acum, nu avea să se mai ridice. Trase adânc aer în piept, ceea ce îi provocă o senzație de arsură de-a lungul traheii, până în plămâni.

— Ajutor, încercă el să strige.

Dar vocea îi era slabă și nimeni nu îl auzi.

— Ajutor!

Ling ieși într-un culoar umed și îngust, de unde intră într-o altă încăpere. Lumina portocalie a soarelui se strecura șovăitoare prin fereastra podului. Ling își studie corpul. Nu era nimic de văzut. Nici pe brațe, nici pe burtă, nici pe piept. Un junghi puternic aproape că îl făcu să-și piardă cunoștința. Închise ochii pentru o clipă. Renunță să se mai lupte cu durerile și se pierdu în bezna de nepătruns a suferinței atroce. Apoi avu parte de un moment de calm. Durerile veneau în valuri scurte, tot mai puternice de fiecare dată. Acum avea un scurt moment de respiro.

Mâinile îi tremurau când deschise sertarul și scotoci în el, orbecăind. În cele din urmă, reuși să găsească ce căuta: o oglinjoară mică, zgâriată. Se privi în ea. O figură înfricoșată. Ling își ridică ușor rasa de călugăr și potrivi oglinjoara astfel încât să-și poată vedea spatele până sus la ceafă. Apoi își ținu răsuflarea.

— Dumnezeuule, șopti el și scăpă oglinjoara din mână. Ce e asta?

Singurul răspuns pe care îl primi fu sunetul oglinzii care se sparse izbindu-se de podea.

Telefonul vechi cu fise, de pe perete nu aducea nici pe departe cu vreun înger salvator, dar era singura lui salvare. Se târî înspre el. Un nou val de durere îl făcu să se oprească. I se păru că dură o veșnicie. Deschise ochii și privi telefonul cu fise împotriva căruia protestase atât de vehement când îl montaseră. Autoritățile o ceruseră, din cauza turiștilor care vizitau templul — dacă i se întâmpla ceva vreunuia dintre ei, trebuiau să ceară ajutor. Din același motiv, numărul pentru apelurile de urgență era scris cu cifre uriașe pe perete, iar alături se afla un ghiveci cu monede. Ling întinse mâna și încercă să ajungă la ghiveci; reuși să atingă marginea acestuia, dar se dezechilibra și fu nevoit să-i dea drumul pentru a se putea sprijini de zid. Cioburi și monede se împrăștiară pe podea. Ling ezită. Gândul de a se apleca i se părea cu totul neverosimil. Unul dintre ultimele lui gesturi de pe lumea aceasta să fie să se aplece după monedele mici și lucioase, după ce-și petrecuse o mare parte din viață lepădându-se de ele? Dar nu voia să moară încă și, cu mâini tremurătoare, ridică o monedă, îi dădu drumul în telefon și formă cele trei cifre care erau scrise pe perete. Apoi așteptă.

— Răspunde odată, șopti el, tânguindu-se.

În sfârșit, se auzi o voce de femeie:

— Ați sunat la urgențe.

— Trebuie să mă ajutați.

— Despre ce este vorba? De unde sunați?

Vocea din receptor era calmă și concisă. Aproape mecanică.

— Ard. Sunt...

Ling tăcu și se întoarse. Cineva se afla acolo, era sigur de asta. Cineva îl urmărea. Se frecă la ochi, dar nu îl

ajută cu nimic, nu se vedea nimeni. Cine să fi vrut să-i facă una ca asta?

— Trebuie să știu unde vă aflați, spuse femeia.

— Ajutor...

La fiecare cuvânt pe care îl pronunța, durerea îi urca de-a lungul spatelui, în gât și în gură, până la limba umflată.

Femeia îl întrerupse politicos, dar hotărât:

— Cum vă numiți?

— Ling. Ling Cedong, sunt... Ajutor! Pielea mea... arde!

— Domnule Cedong...

Femeia își pierduse răbdarea.

— Unde vă aflați dumneavoastră acum?

— Ajutor!

Se opri brusc. Deodată simți cum ceva în interiorul lui se surpă. Ca și cum lumea din jur se retrăsese, lăsându-l într-o stare de irealitate. Sunetele dispăruă. Răsetele răzlețe din curte. Și vocea din receptor. Timpul se opri. Se afla într-o altă lume. Sau în pragul altei lumi. Îi curgea sânge din nas.

— Ce se întâmplă? șopti el. E atâta liniște!

În același moment dădu drumul receptorului.

— Alo? se auzi vocea mecanică din receptorul care atârna bălăngănindu-se. Alo?

Dar Ling nu o auzea. Clătinându-se, se apropie de fereastră. Privi cele trei pahare de pe pervaz. Într-unul din ele era apă — poate că o să-l ajute. Întinse mâna să îl apuce, dar nu reuși. Paharul dispăru dincolo de pervaz și se sparse izbindu-se de dalele de piatră din curte.

Călugării își ridicară privirile. Ling încercă să le facă un semn cu mâna. Le văzu gurile mișcându-se, dar nu auzi nimic.

Ling putea să guste și să simtă sângele care îi curgea din nas.

— Dumnezeule, gemu el. Ce se întâmplă cu mine?

Pentru o clipă simți că e pe punctul de a se volatiliza. Ca și cum fusese redus la o piesă din visul altcuiva, din visul cuiva care tocmai se trezise din somn. Și nu avea cum să se opună. Sunetele din jurul lui amuțiseră. Se prăbuși la podea. Ateriză pe spate și își aținti privirea în tavan. În jurul lui era liniște. Zâmbi și ridică mâna. Acolo unde, doar cu o clipă în urmă, se aflase tavanul, putea vedea nestincherit primele stele, pâlpâind slab pe cerul nopții.

— Este atâta liniște, bolborosi el. Venus. Și Calea Lactee.

Ceilalți călugări dădură năvală în încăpere și se aplecară deasupra lui. Dar Ling nu îi mai vedea. Mâna lui, care se întinsese în sus, se prăbuși fără vlagă. Pe buze îi înflorise un zâmbet.

— A încercat să dea telefon.

Unul dintre călugări stătea cu receptorul în mână.

— La urgențe.

— Ling! încercă să îl strige cel mai tânăr dintre ei, care nu era decât un copil. Ling, mă auzi?

Nu primi niciun răspuns. Călugărul cel tânăr își ridică privirea către ceilalți.

— E mort.

Toți tăcură și își plecară capetele pentru o clipă. Câțiva aveau lacrimi în ochi. Cel mai bătrân dintre ei rupse tăcerea.

— Aduceți-l pe Lapon. Nu mai avem prea mult timp.

Unul dintre călugări vru să-l trimită pe băiat, dar cel mai bătrân îl opri.

— Nu, du-te tu să îl aduci. Băiatul nu a mai trecut nicio dată prin așa ceva. Lasă-l să stea, să învețe.

Călugărul o luă la goană, iar băiatul îl privi pe cel mai bătrân dintre ei.

— Ce o să se întâmple acum? întrebă el neliniștit.

— Phowa. O să-i trimitem spiritul mai departe. Lapon o să sosească numaidecât.

— Phowa?

— Phowa ajută spiritul să treacă mai departe. Să iasă din corp, prin cap. Nu mai avem decât câteva minute la dispoziție.

— Și ce se întâmplă dacă nu apucăm?

— O să apucăm. Lapon e rapid. Hai, ajutați-mă, nu se poate să-l lăsăm să zacă aici.

Nimeni nu schiță niciun gest.

— Apucați de aici.

Băiatul și alți doi călugări îl apucară pe Ling de picioare. Îl ridicară și îl așezară pe pat.

Acesta stătea ușor aplecat pe o parte. Când cel mai bătrân dintre călugări încercă să-l întoarcă pe spate, dădu cu ochii de ceva.

— Ce e asta? întrebă el.

Ceilalți se apropiară și priviră mai îndeaproape.

— Uite. Acolo, pe spatele lui.

Toți stăteau aplecați asupra călugărului mort.

— Ce e asta? întrebă băiatul.

Nimeni nu-i răspunse. Stăteau și priveau tăcuți semnul bizar care crescuse pe spatele călugărului Ling. Semnul se întindea de la un umăr la celălalt, acoperindu-i jumătate de spate. Ca un tatuaj sau ca un stigmat imprimat cu fierul încins.

Sau ca și cum spatele îi fusese ars de flăcări.

Spitalul Suvrana, Mumbai — India

Giuseppe Locatelli primise e-mailul cu trei zile în urmă. I se spunea că trebuia să ajute la localizarea unui economist indian care tocmai decedase. Giuseppe nu avea niciun chef, dar de-abia aștepta să scape de India și spera ca îndeplinirea unei sarcini de felul acesta să fie trambulina care să îl propulseze spre un post mai bun, la o altă ambasadă italiană. Poate în America. Visase la asta. Washington. Sau poate consulatul din New York, unde se ocupau de tot ce ținea de ONU. Orice altceva decât străzile astea împuțite. De aceea nu ezită și răspunse „da”.

Drumul era lung și anevoios, chiar dacă era dimineața devreme. Taxiul nu putea să înainteze decât foarte încet prin mahalalele înghesuie. Giuseppe învățase încă din timpul primei săptămâni petrecute în India că nu trebuie să se uite la oamenii săraci. Să nu îi privească în ochi — așa se alegeau turiștii aflați la prima lor vizită în India cu un cârd de cerșetori după ei. Dar, dacă îți țineai privirea ațintită înainte și afișai o mină glacială, te lăsau

în pace. În India trebuia să-ți înăbuși reacția la sărăcie când mergeai pe stradă și abia când rămâneai singur puteai să începi să plângi. Altfel erai pierdut.

Taxiul se opri.

— Spitalul Suvrana, sir.

Giuseppe îi plăti șoferului și coborî din mașină. În fața spitalului era coadă. Ale naibii cozi, peste tot erau cozi în țara asta. Coadă la plajă, coadă la poliție, coadă până și în fața celui mai sărăcăcios dispensar în care nu aveau mai mult de un plasture și un sul de tifon. Giuseppe își făcu loc prin mulțime fără să privească lumea în ochi. Fără să înregistreze nimic din jurul lui.

Vorbi în engleză cu femeia de la recepție.

— Giuseppe Locatelli. Ambasada Italiei. Am o întâlnire cu doctorul Kahey.

Doctorul Kahey nu părea afectat de stres și de cohorțele de oameni. Își menținu calmul și amabilitatea cât discutară despre Italia, despre Sardinia, unde Giuseppe nu fusese niciodată, în timp ce coborau scările îndreptându-se spre morgă. Giuseppe nu putu să nu-și exprime admirația față de doctorul acesta amabil.

— Cu toți oamenii aceștia care așteaptă în fața spitalului, cum de mai prididiți?

— Nu au venit pentru consultație, îi zâmbi doctorul Kahey îngăduitor. Fiți liniștit.

— Cum adică?

— Au venit ca să-și arate respectul față de el.

— *Față de el?*

Doctorul Kahey îl privi cu uimire pe Giuseppe Locatelli.

— Bărbatul pe care ați venit să-l vedeți. Raj Bairoliya. Nu ați observat că au venit cu flori?

Giuseppe se înroși. Nu văzuse absolut nimic. Înaintase cu privirea ațintită în față, de teamă să nu îi privească în ochi și să nu cadă victimă cerșetorilor. Kahey îi povesti mai departe, cu accentul lui cântat de indian:

— Bairoliya was one of the closest adviser to mister Muhammad Yunus, the inventor of the micro loan. You know mister Yunus?²

Giuseppe clătină din cap. Dar auzise totuși de micro-împrumut — împrumutul care făcuse posibil ca mii și mii de indieni să pună pe picioare mici firme inovatoare.

— Yunus a primit premiul Nobel în 2006, spuse doctorul Kahey și îl scoase pe economistul decedat din frigider. Dar, la fel de bine, ar fi putut să i-l acorde lui Bairoliya.

Giuseppe încuviință. Doctorul trase giulgiul la o parte. Economistul arăta liniștit. Pielea avea o culoare cenușie. Giuseppe recunoscuse aceeași nuanță pe care o văzuse când stătuse lângă catafalcul buncii sale. Își dresese glasul și îi spusese că trebuia să sune la poliția italiană care îl trimisese la spital.

— Sure, sure³.

Locatelli încercă să sune, dar momentan era ocupat.

— Tomasso di Barbara?

— Sì.

— Giuseppe Locatelli. Chiamo dall'ambasciata a Mumbai.

— Sì. Sì!⁴

² Bairoliya a fost unul dintre asistenții cei mai apropiați ai lui Muhammad Yunus, cel care a inventat microîmprumutul. Îl știți pe domnul Yunus? (în engl. în text)

³ Desigur, desigur. (în engl. în text)

⁴ Da.

Giuseppe Locatelli. Sun de la ambasada din Mumbai.

Da, da. (în italiană în text)

— Așa cum m-ați rugat, mă aflu lângă cadavrul lui Raj Bairoliya.

Vocea din telefon era răgușită și agitată:

— Spatele. Îi puteți vedea spatele?

Giuseppe se întoarse spre doctorul Kahey, care se trăsesese deoparte ca să fumeze.

— Autoritățile italiene mă întreabă despre spatele lui.

— A, vreți să vedeți semnul.

Kahey ridică din umeri, așează țigara pe pervazul ferestrei, cu filtrul spre interior.

— Poate că o să-mi puteți spune ce este asta, zise el, cu o privire rugătoare. Va trebui să mă ajutați.

Giuseppe stătea cu telefonul în mână și nu știa ce să facă.

— Va fi nevoie să-l întoarcem.

— Sună-mă mai târziu, se auzi în italiană, apoi convorbirea se întrerupse.

— Come on. Don't be afraid. He won't hurt anyone. On three! Ready?⁵

Doctorul Kahey rânji când Giuseppe apucă de cadavru.

— One, two, three!⁶

Cadavrul fu întors pe o parte cu un pleoscăit, iar brațul acestuia căzu țeapăn pe lângă marginea mesei de autopsie. Giuseppe Locatelli se holbă uimit la spatele mortului. Un fel de semn se întindea de la un umăr la celălalt al acestuia.

— What is it?⁷

⁵ Hai. Nu vă fie frică. Nu vă face nimic. La trei. Gata? (în engl. în text).

⁶ Unu, doi, trei (în engl. în text).

⁷ Ce-i asta? (în engl. în text).

Polizia di Stato, Veneția, Italia

Tommaso di Barbara așteptase toată ziua convorbirea aceea. Aproape că stătuse cu ochii pironiți pe telefon în timp ce încerca să-și trateze începutul de răceală. Și telefonul sună — la naiba, în cel mai nepotrivit moment cu putință. Tommaso se uită la aparat, în timp ce comandantul secției de poliție îl privea cu o mină acuzatoare.

— Nu știi nimic despre asta? îl întrebă șeful pe un ton inchizitorial. Un pachet trimis din China, comandat de aici, de la secția noastră de poliție, cu poșta diplomatică.

Tommaso nu răspunse. Se întrebă ce făcea la secție șeful lui, comisarul Morante, la ora aceea. Altminteri, șeful nu dădea pe acolo decât când primeau vizita vreunei personalități mai importante. Tommaso avea o senzație neplăcută în tot corpul. Și sentimentul că zilele la secție îi erau numărate.

Comandantul repetă întrebarea:

— Ești sigur? Cineva s-a folosit de canalele oficiale pentru a le solicita autorităților chineze să ne trimită pachetul acesta cu sigiliu. Prin Interpol. Fără aprobarea mea.